

In de loop van het onderzoek heeft Zembla de onafhankelijke aanbieders van geldautomaten benaderd met algemene vragen over hun antiwitwas-beleid. Dit zijn de vragen met de antwoorden van yOur Services die Zembla ontving op 2 april 2024. Deze vragen en antwoorden hebben geen betrekking op de uitzending en het daarin getoonde verborgen cameramateriaal. De reactie daarop is verwerkt in de uitzending.

Inleiding ter beantwoording van uw vragen:

In Nederland, waar steeds meer bankfilialen sluiten en het gebruik van contant geld afneemt maar niet verdwijnt, vullen geldautomaten van IAD's een cruciale maatschappelijke behoefte. Ze garanderen toegang tot contant geld in een breed scala aan locaties, waaronder kleine dorpen en afgelegen gebieden waar traditionele bankautomaten schaars zijn. Dit ondersteunt niet alleen de lokale economieën, maar zorgt ook voor inclusiviteit door ervoor te zorgen dat iedereen, ongeacht waar ze wonen of hoe digitaal vaardig ze zijn, toegang heeft tot contante betalingen. Contante betalingen zijn essentieel voor inclusieve financiële toegang, waarbij IAD's (Independent ATM Deployers) een cruciale rol spelen door de beschikbaarheid van contant geld te vergroten. Ze zorgen voor toegankelijkheid in gebieden met beperkte bankdiensten, ondersteunen personen zonder bankrekening of die de voorkeur geven aan contant geld om privacy redenen, en bieden een alternatief tijdens digitale betaalstoringen. Zo dragen IAD's bij aan financiële inclusie en zekerheid, essentieel in een samenleving waar digitale transacties toenemen.

1. Welke vergunningen en licenties heeft yOurGlobal om ATM's te exploiteren?

yOur Groep is een groeiend bedrijf wat in Nederland geldautomaten exploiteert. yOur wordt gezien onder de PSD2 regelgeving al een IAD (Independent ATM Deployer). IAD's zijn vrijgesteld van licenties om de geldautomaten te mogen exploiteren. yOur maakt gebruik van banken en instellingen welke onder de ECB vallen om -te voldoen aan de voorschriften en eisen die zijn opgelegd aan financiële instellingen.

De regelgeving rondom PSD2 (Payment Services Directive 2) maakt een onderscheid voor aanbieders van contante geldopnamen via geldautomaten (ATMs). IAD's vereisen geen vergunning, mits de IAD:

1. Handelt namens één of meerdere kaartuitgevers of acquiring partijen;
 2. Niet partij is bij de raamovereenkomst met de klant die geld opneemt van een betaalrekening;
 3. Geen andere betaaldiensten uitvoert.
2. Hoe beoordeelt u de risico's op het gebied van witwassen en terrorisme financiering die verbonden zijn met het gebruik van white label ATM's?

yOur hanteert een aantal stappen die er voor moeten zorgdragen dat het risico van witwassen (de Wwft) wordt voorkomen. Dat zijn:

1. Een 1e beoordeling op basis van de aanvraag.
2. yOur hanteert de KYC procedure conform de richtlijnen van onze financiële partner.
3. Het verzorgen van AML ("Anti Money Laundering") monitoring. Klanten worden daarbij gemonitord op basis van wat is vastgelegd gedurende de KYC procedures. Indien er afwijkingen zijn geeft de yOur Groep dat door aan de partners en volgt er een procedure naar onderzoek en evt. maatregelen.

3. Is het mogelijk om uw geldautomaten te gebruiken voor het witwassen van crimineel geld? Zo ja, hoe?

Nee, zie het antwoord bij vraag 2. Zelfs wanneer bij de Merchant fill ATM, via de AML Monitoring, een afwijking wordt geconstateerd ten opzichte van de verwachte indicatoren, start yOur een procedure op. Als de uitkomst van het onderzoek negatief is, wordt een klant afgesloten van de dienstverlening van yOur.

4. White label ATM's staan vaak in bedrijfspanden. Hoe ziet uw KYC-procedure ten aanzien van dergelijke ATM-locaties eruit?

Iedere potentiële klant moet volledig aan de KYC procedure voldoen om in aanmerking te komen voor de samenwerking met yOur. Ongeacht waar de ATM wordt opgesteld.

5. Kunt u gedetailleerd aangeven hoe de achtergrond van locatie-eigenaren en uitbaters wordt gecheckt?

De volgende KYC Checks vinden o.a. plaats:

Documenten voor Identificatie en Verificatie van de Entiteit:

- Bedrijfsregistratiedocumenten: Kopie van het uittreksel bij de Kamer van Koophandel of een equivalent orgaan, om uit te zoeken hoe de bedrijfsstructuur eruit ziet.
- Statuten: Documenten die de rechtsvorm, naam, en het doel van het bedrijf vastleggen.
- Bewijs van adres: Recente bedrijfsutility-rekeningen of bankafschriften die het zakelijke adres bevestigen.
- Identificatiedocumenten van de eigenaren en Uiteindelijk Begunstigden (UBO's): Geldig paspoort, identiteitskaart, of ander officieel identiteitsbewijs.

Documenten voor Verificatie van de Zakelijke Relatie:

- Bedrijfsvoering: Overzicht van de inkomsten en omzet van het bedrijf, inclusief de verwachte aard en volume van de cash geldstromen per week, maand, kwartaal.
- Financiële documenten: Recentste jaarrekeningen of belastingaangiften om de financiële gezondheid en herkomst van middelen te beoordelen.

Controles:

- Controle van de Identiteit en Document Authenticiteit: Verificatie van de authenticiteit van de verstrekte documenten door middel van fysieke of elektronische controles.
- Sanctielijst en PEP (Politically Exposed Persons) Screening: Controleer of de klant of enige UBO of directeur voorkomt op internationale sanctielijsten of geclassificeerd wordt als een PEP.
- Identificeren of klanten of hun UBO's politiek prominente personen zijn, wat een hoger risico kan aanduiden.
- Adverse Media Check: Zoeken in open bronnen en databanken naar negatieve publiciteit die relevant kan zijn voor risicobeoordeling.
- Activiteitsmonitoring: Monitoring van transacties om ongebruikelijke patronen of activiteiten die kunnen duiden op witwassen of financiering van terrorisme, te identificeren.

Specifieke Checks voor Merchant Fill ATM Klanten:

- Herkomst van de Fondsen: Documentatie en verificatie van waar het geld dat gebruikt wordt om de geldautomaten te vullen vandaan komt.
- Licenties en Vergunningen: Indien van toepassing, bewijs van de nodige vergunningen voor het opereren van de bedrijfsactiviteiten.
- Compliance Beleid en Procedures: Beoordeling van de procedures van de klant voor het beheren van risico's gerelateerd aan geldautomaten, inclusief toegang tot de geldautomaten, vulprocedures en monitoring van transacties.
- Het verstrekken van de procedures ter behandeling van cash zoals gevraagd en van toepassing door de DNB.
- Controle door de DNB op locatie.

Transactiemonitoring:

- Relevante monitoring: Regelmatig monitoren van transacties op ongebruikelijke patronen die kunnen duiden op witwassen van geld, zoals ongevoen grote stortingen of opnames.
- Limieten en drempelwaarden: Instellen van transactielimieten gebaseerd op het risicoprofiel van de klant.

6. Zijn er ten aanzien van bovenstaande vragen verschillen tussen merchant fill machines en apparaten die door geldtransporteurs worden gevuld? Zo ja, welke verschillen?

Jazeker, de volgende verschillen:

1. T.a.v. Geldtransporteur geldautomaten; wordt alleen de KYC procedure en processen gevolgd.
 2. T.a.v. Merchant Fill geldautomaten; wordt zowel een KYC procedure en onderzoek gevolgd als het verrichten van de AML activiteiten (monitoring transacties).
7. Kunt u gedetailleerd aangeven hoe de herkomst van het geld waarmee merchant fill machines worden gevuld, wordt gecheckt? Hoe vaak vinden dergelijke controles plaats?

Op basis van de onderneming van de klant wordt vastgelegd en gebenchmarkt wat de omzetten zijn per maand, kwartaal en per jaar. Op basis daarvan wordt gebenchmarkt en vastgesteld van te voren wat de Cash Inkomsten zouden moeten zijn. Op basis hier van wordt er naar gelang van de omzet gegevens de geldautomaten gevuld. Ook wordt van te voren rekening gehouden met mogelijke deviaties (denk daarbij aan seizoen deviaties) als wel door bijvoorbeeld festiviteiten als een kermis waardoor omzetten kunnen variëren. Het cash geld moet in lijn zijn met wat de onderneming dient te maken.

Cash geld wat door de ondernemer in de "merchant" fill machines wordt verstrekt komt terug op de rekening van de ondernemer. Deze rekeningen zijn altijd rekeningen van onze grootbanken in Nederland (Rabobank, ING en ABN-AMRO). Ook zij voeren hun eigen KYC en AML checks uit. Indien het niet zuiver is zullen de grootbanken maatregelen nemen en in het meest erge geval wordt een klant afgesneden. De banken in Nederland doen ook regelmatig controles op de klanten. En de DNB controleert tevens de klant ter plaatse, zoals hierboven eerder vermeld.

8. Als u dergelijke controles niet uitvoert, welke instanties doen dat dan wel?

Naast onze eigen controles samen met onze partners zijn er dus de toezichthoudende grootbanken waar klanten hun geld aanhouden en uiteraard is er nog controle op "Merchant Fill" klanten vanuit de DNB.

9. Heeft yOurGlobal te maken gehad met situaties waarin een ATM van het bedrijf gevuld werd met geld afkomstig uit belastingfraude of andere criminele activiteiten? Zo ja, hoe heeft yOurGlobal hierop gereageerd?

Nee, dat is ons niet overkomen.

10. Heeft yOurGlobal te maken gehad met vermoedens van witwassen of pogingen om geld wit te wassen via een ATM van uw bedrijf? Zo ja, hoe heeft yOurGlobal hierop gereageerd?

Nee, ook hier hebben wij nog géén ervaring mee. Dit heeft te maken dat met name het aantal Merchant Fill klanten op één hand te tellen zijn bij ons bedrijf.

11. Zijn er bedrijfsbranches met een verhoogd risico op belastingfraude en criminele activiteiten, waar uw bedrijf om die reden geen ATM's plaatst?

Nee, die zijn yOur niet bekend.

12. White label ATM's staan soms in coffeeshops, casino's en bordelen/stripclubs. Locaties die volgens opsporingsexperts een verhoogd risico met zich meenemen op belastingfraude en criminele activiteiten. Hanteert yOurGlobal beleid om te voorkomen dat cash uit ATM's hiervoor wordt gebruikt? Zo ja, welk beleid? Zo nee, waarom niet?

Jazeker, door de toepassing van onze KYC procedures en onze AML activiteiten beleid (onder andere transactie monitoring in lijn met verwachtingen) proberen wij maximaal activiteiten die niet door de beugel kunnen te voorkomen.